

Vegyestartalmu hetilap. — A megyei közigazgatási bizottság közlönye.

Table with subscription rates: Megjelen: hetenkint egyszer, csütörtökön. Előfizetési feltételek: Egész évre... Hirdetések díjai: A háromhasábos petitor első hirdetésnél 4 kr., többször... Kiadóhivatal: Plett Fer. Pál könyvnyomdája Nagy-Beeskereken...

N.-Beeskerek, jan. 24-én.

Vastag kötetekre nőtt már közigazgatási törvényeink és rendeleteink téra, mióta parlamentáris kormányunk van. Jól neki kell gyürkőzni annak, ki e törvények és rendeletek alkalmazására van hivatva, hogy e tömkelegben megtalálhassa az Ariadne-fonalat. És mégis tömredek viszonyt tár föl az életnek kifogyhatatlan forrása, melyeknek megoldásánál vezérfonalul nem kínálkozik, egyéb a — gyakorlatnál.

Észszerű gyakorlat pedig csak ott fejlődhetik ki, ahol kellőleg képzett, kvalifikált közigazgatási tisztviselők vannak.

Ez indította a „Közigazgatási lapoknak“ legutóbbi számát arra, hogy a közigazgatási gyakorlati vizsgák szükségességéről vezérezkizzen.

„Nem elég csak törvényt hozni — mond az idézett lap — hanem szükség arról is gondoskodni, hogy a törvény alkalmas hivatalnokok által kezeltessek. Jó törvény és képzett, ügyes tisztviselő szoros correlációban áll egymással. A törvény végrehajtó közegének képzettsége és ügyessége biztosítja a törvény életét; mert a legjobb törvény is élettelen betű marad kiképzetlen és nem eléggé buzgó tisztviselő kezében. És mindezen megdönthetetlen, számtalanszor hangoztatott igazságok dacára nálunk e téren mindekkoráig majdnem mi sem történt. A szoros értelemben vett közigazgatási tisztviselőtől — akkor midőn a községyi jegyzőktől is kvalifikációt követelünk — mindekkoráig sem elméleti, sem gyakorlati minősítést kívánni eszünkbe sem jutott. Pedig hát egy jó közigazgatási tisztviselőnek nem elég csak a törvényt tudni, hanem még különös ügyességgel és tapintattal is kell bírnia a törvény végrehajtása körül, mit csak hosszas gyakorlat által szerezhethet meg.“

Ez okoskodás révén azon eredményre jut a vezérezkizző, hogy: „Mondja ki a törvényhozás,

hogy közigazgatási tisztviselőnek ezentul csak az választathatik meg, aki a jog- vagy államtudományi vizsgákat letette, vagy ki a közigazgatási gyakorlati vizsgát jó sikerrel kiállotta.“

Lehetetlen nem helyeselnünk a kvalifikációnak illetéknép leendő kimondását; de bármily tisztelettel viseltesünk is az ősi választás iránt, a megpendített kvalifikáció szükségességéhez még néhány gondolatot fűzni kényszerülünk, amelyek ama szép erejét — a választást — némileg profanálják ugyan, de a közigazgatás igazi reformjával, legalább nézetünk szerint, lényegien összefügnék.

Méltányos lenne-e, ha az, aki magát a közigazgatási szakmára szánva, jog- és államtudományokból vizsgálatot tesz, vagy az ugyanazonos tárgyakkal bíró gyakorlati vizsgálatot sikerrel kiállja, — választás alá esnék?

Szerintünk — nem. A választási rendszernek legimminensebb hátránya az, hogy külsőleg egyenlő kvalifikációval bíró egyének között a tényleg kevésbé alkalmasra eshetik a választók többségének szavazata. Igaz, hogy a népszerűség is egyik kiváló tulajdonsága legyen a megválasztandó tisztviselőnek; hanem — kérdezzük — egyértelmű-e a népszerűség a tisztviselői állás lelkiismeretes betöltésével?

Tegyük fel: szolgabírói állásra pályáz három egyén. Kandidáltak mindhárom egyén, mert kvalifikációjuk megvan: letették a kívánt elméleti vagy gyakorlati vizsgákat. De letetés és letetés között óriási különbség lehet; azonkívül egyik lehet erélyes, szorgalmas, munkabíró — de népszerűsége nincs vagy nem sok van; a másik pályázó eszes de rest, kevéssé energikus, munkakerülő; hanem magasan áll a popularitás lajtorjáján. A harmadik keresztüleszött a vizsgán, hanem neve, társadalmi értéke és connexiója kipótolja a képzettség hézagát.

Ily pályázók közt a választás nem fog igazságos lehetni és a közigazgatás érdekében féltő, hogy a két utóbbi kö-

zöl valamelyik neve fog az urnából kikerülni.

Főlemlithető egy másik fontos szempont is. Valjon igazán kvalifikált egyén örömet teszi-e ki magát az eshetőségnek, hogy a pillangó természetű választás elé állítsa egész jövőjét rövid hat évért? Vizsgákat tegyen, hogy — ha többé nem mosolyg rá a népkegy napja — ismét kipotypanhasson és közigazgatási vizsgájával, praxisával hátán, elme-hessen — zabot hegyezni? —

Van sok előnye a választásnak is — mert hiszen ahol két hiányos rendszer áll szemközt egymással, ott mindegyik mellett és ellen lehet kardszkodni; — de ha már közigazgatási vizsgálatot kíván a törvényhozás, akkor méltányos, hogy a tisztviselő — kineveztessek. X.

Nagy-Beeskerek, január 25-én.

A képviselőház összeférhetlenségi bizottsága január 22-diki ülésében tárgyalás alá vevén Huszár Imre összeférhetlenségi ügyét, nevezett képviselő mandatumát az incompatibilitási törvénynek a képviselő napidíjak felfoglalásának következményeiről intézkedő törvény (1875: L) 4 §. b) pontja alapján megszüntetnek mondta ki.

A képviselőház közigazgatási bizottsága szorgalmasan tárgyalja a gyámügy rendezéséről szóló törvényjavaslatot. Már a 104 §-ig haladt. — Ideje is, hogy e fontos ügy mentől előbb törvényes szabályozást nyerjen; mert a mai viszonyok már messze túlhaladtak azon álláspontot, melyet Verbőczynek — különben kitűnő — hármaskönyve elfoglalt. Különösen fontos a tárgyalat javaslatnak azon intézkedése, mely a francia Code nyomán már több országban meghonosított családi tanácsokat hozza be.

Az italmérségi jog szabályozása ügyében kiadott ministeri rendelet az érdekeltek közt nagy resensust keltett. A miatta keletkezett aggodalmak közt sok alapos van ugyan, hanem sok igen üdvös rendelkezés is, mely a „kavémérések“ és „czukrárdák“ czég alatt szokot üzelmeknek gátot vetni igyekszik.

Rendelet.

Miután az 1874. VIII. t. czikk 13. §-sa és az 1875. LVIII. t. cz. értelmében 1877. január 1-től kezdve mindazon hordóknak, melyekben bor, ser és szesz (pálinka) adatik el, hitelesítve és azoknak tartalmát az új mérték szerint kitértető bélyegekkel ellátva kell

lenniök, a belügyi, pénzügyi és közlekedési kir. minister urakkal egyetértve rendeltem hogy:

1) A borral, serrel és szesszel (pálinkával) töltött hitelesítetlen hordók a városokban a fogyasztási adóvonalon át se ki, se be ne bocsátassanak. A fogyasztási adóvonal őrzésével, illetőleg a fogyasztási adóra való felügyelettel megbízott közegek kötelesek az ilyen szállítmányokat letartóztatni s azokat a rendőri hivatalnak illetőleg szolgabíróknak haladéknélkül feljelenteni.

2) A vasuti, gőz- és más hajó-állomásoknak tiltatik ilyen szállítmányokat szállításra felvenni.

Az illető állomás kötelessége ily szállítmányt a rendőri hatóságnak, illetőleg a szolgabíróknak azonnal bejelenteni.

3) A mértékek ellenőrzésével megbízott közegek kötelesek az országos és heti vásárokról hozott, valamint a városok és községekben átvonuló bor-, ser- és szesz (pálinka) szállítmányokra ügyelni s ha azok közt hitelesítetlen hordók találatának, azokat letartóztatni és a bírságolást foganatosítani.

4) A határvámhivatalok kötelesek ilyen, külföldre való kivitelre szánt szállítmányokat letartóztatni és szintén bírságolás végett az illető közeget értesíteni.

5) A bírság odaitelésével megbízott szolgabírói-, kapitánysági és rendőri közegek a bejelentés után haladéknélkül jegyzőkönyvet vévén fel a tényállásról, a pénzbüntetést kimondja, annak felzetése után a megbírságot hordókra a hivatal pecsétjét viaszba nyomja s a bírságról hivatalos nyugtát állít ki, melyben a megbírságot hordók száma, a bírság összege és kelet napja feljegyzendő.

6) A bírság minden hordó után külön szabadon ki ezen három fokozat szerint: a) olyan hordókra, melyeknél az oldal-donga hossza 60 centimétert meg nem halad, 1 frt.

b) olyan hordókra, melyeknél az oldal-donga hossza nagyobb 60 centiméternél, de 100 centimétert meg nem halad, 2 frt. 50 kr., c) olyan hordókra, melyeknél az oldal-donga hossza 100 centimétert meghalad, 5 frt.

Ismertes esetében ezen összegek két vagy háromszorosa is megállapítható.

7) A megbírságot hordók a bírság felzetése után bármely közlekedési eszközön tovább szállíthatók; de a felek a szállítás felszabadulását a bírságnyugta előmutatása által igazolni tartoznak.

Ezen nyugta érvénye annak keltétől számított nyolcz napnál tovább nem tart, kivéve ha a vasuton vagy gőzhajón való szállítás tovább tartott, mely esetben a szállítmány

TÁRCZA.

Szerelem és kétségbeesés.

(Beszély.) (Vége.)

IV.

Tekintsünk be a várba.

Midőn Izabella haza ért, első gondolja volt, betegjét meglátogatni. Midőn a szobához érkezett, melyben az feküdt, gondolkozóba esett, azután benyitott. De mily nagy volt bámulata, midőn a vér és portól ellepett és elrúttított férfi helyett egy barna és csinos ifjut pillantott meg. Arca nagy fájdalmat árult el, szemei félig nyitva voltak, kezeit keresztbe téve, mellén nyugtatá. Az ágynál az őz János állott lehajtott fővel; mellette a háziorvos észlelte a beadott orvosság sikerét. Miután Izabella belépett, kérdőleg tekintet az orvosra, ki megértvén azt, félig suttogó hangon felelt: „Nyugodt lehet kisasszony, ő minden vesztélyen túl van.“

„Hála az égnek, csakhogy mentve van élete.“

„Igen,“ vágott szavába az öreg, „ha még egy fél óráig késik a segély, vége volna. Így is már nagy vereszeséget szenvedett.“

„O mily különös isteni sugallat! én később akartam csak reggeli sétára menni, de valami nem hagyott békét, mintha mondta volna: „menj,“ és én ösztönyszerűleg követvén a sugalmat, mentem.“

„És még, notandum bene,“ mondá az öreg János, — mert megjegyzendő, hogy ő valamikor három diák iskolát végzett, — még nem akartunk arra menni, hanem azután, mindhogy megmondtam a kisasszonynak, hogy a nádas vize kissé megnőtt, hát azon útra tértünk épen, melyen e szerencsétlen emberek feküdtek.“

„De hol van megsebezve?“

„Két sebje van, melyek jelentékenyek, az

egyik jobb karján, a másik pedig mellén, mindkettő karddal vágott.“

„De nem veszélyesek?“

„Nem igen.“

Mig így folyt a párbeszéd, azalatt a beteg felnyitá szemeit, s bágyadtan veté Izabellára, mig magához jöven halkan szolt: „kisasszony.“

Izabella örömteljesen lépett a beteg ágyához, s az ágyészre ülven, kérdé: „Mit parancsol?“

A beteg felakart ülni, de ereje nem engedé és visszahanyallott párnái közé.

„Ugyan miért is cselekszik ilyeneket,“ feddé őt Izabella, „ha valamit akar, így is meghallgatom.“

Az ifju felveté szemeit, s barna pillái közé egy könyt toltat, s halkan rebege: „kösönöm.“

Izabella elérzékenyülve állott a beteg ágya előtt; s a részvét könnye ragyogott szemeiben. — Azután az orvoshoz fordult. „Nekem nemem kell“ szolt amaz „gondom lesz rá, hogy ápolás mellett minél előbb felgyógyuljon.“

Izabella kis kezeit az orvosnak nyujtá, melyet az hévvel ragadott, s szorított meg. Izabella még egy pillantást vetve a betegre, eltávozott.

V.

Három hétre vont már fátyolt a mult; midőn a várkertben egy magas, barna ifjut látunk sétálni, egyik karja fel volt kötve, jobbán egy fiatal nő halad, kibén azonnal Izabellára ismerünk. Az ifju arca halavány és sok kiállott szenvedésről tanuskodott; hajzata barna, kissé furtókba csavarult; termete nyulánk, magas homlokka; arca kifejezésteli, szemei hasonlítanak a viharos éjet átcsikázó villámhoz.

Kövessük őket és hallgassuk párbeszédüket.

„Üljünk le egy padra, kisasszony. Nem fogja rosz néven venni, ha azt mondom, hogy nem követhetem tovább, mert fáradt vagyok.“

„Nem is csoda,“ viszonzá amaz, „hisz csak ma van künn először. De ha szabad kérem, beszélje el, mit multkor ígért.“

Az ifju szemeit a leányra veté, s halkan mondá:

„Tehát szomorú esetemet akarja hallani?“

„Igen —“

„Tehát hallja...“

„De mindennek előtt tudnia kell nevémet... de nem? nem! előbb történetemet hallja.“

„A nap utolsó sugarait lövelé vissza a láthatárról. Hold és csillagok jöttek fel helyébe; langyesti szél repkedett pillangó szárnyakon az illatos mezők felett.“

„Nyári est volt, magányosan ültem házunk előtt; elmélyedve a multak felett, gondolkozván boldogult atyámról, kit csak három hó előtt temettem el. Egyszerre valaki megszólított. Jó estét kívánok nagyságos uram! Én feltekinték; egy magas szőke ifjut láttam magam előtt uriasan öltözve, kibén azonnal felismertem nagybátyám egyik inasát.“

„László mit jelent ez, hogy te oly mesziről jössz ide?“

„Ó zavartan tekintett rám s zsebéből egy levelet vett, ki s e szavakkal: Ezt küldi jó uram, nekem nyujtá.“

A levelet átvevém, melynek czimlappján e szavak valának olvashatók: „Nagyságos Záray Egon öcsémnek Boldogfalván.“ Hirtelen felbontám s olvasám:

Egyetlen jó öcsém!

„Midőn e levelet kezéidhez veszed, én már nem vagyok többé.“ Itt megálltam, mert fejem szédülni kezdett, mig feleszmélve e szavakra fakadtam: „Isten, ki nagy és hatalmas vagy, azokat sujtod leginkább, kik téged szeretnek; egyik csapás a másik után,“ mig kíváncsian tovább olvasám: „Te vagy már csak, kinek a családot fenn kell tartand; birtokaimat neked hagyom.“

Már érzem, hogy végperczem közeledik, bátran nézek a halál szemébe, csak egyre kérlek még; légy vallásos, ne hagyj ama lángot kialudni, melyet jó anyád oly

melegen ápolt. Isten veled, élj boldogul! Haldokló nagybátyád

Záray Kálmán.

Mint villámsujtott állottam helyemen.

„Szegény!“ sóhajtott a leány.

„Miután feleszméltem, rögtön egy pillanatot sem vesztve, felkészültem, s Lászlóval Kövesre indultam. Harmad napra oda érve, alig hogy lesszállottam a kocsirol, egy szolga azon hirrel jött élem, hogy ép most vitték ki őt a nyugalom helyére. Én mint örült rohantam a sirkert felé, hol a szertartás már vége felé járt, s a koporsót ép akkor bocsáták a földre, s egy marok földet dobtam a boldogult sírjába. Két hét telt el halála után s örökségem megtekintésére indultam. Midőn az erdőn keresztülmentünk, őt álarcos férfítől támadtatánk meg; hű kísérőm loszurátott s én kétségbeesett viadal után két sebet kapva, ajultan rogytam össze. A gyilkosok kimotozván, odább álltak. Én még mindig ott feküdtem élettelenül véremben; midőn egy angyali lélek keresztül ölelt és a halál torkából kiragadott, s ezt is csak most tudom, midőn mentve vagyok. A később történeteket ön jobban tudja, mint én.“

A leányka egy sóhajjal felelt az ifju szavaira.

Az ifju ábrándos szemeit a lánykára veté „Isabella, ön szenved.“

„Nem, csak megindultam sorsán.“

„Ha részvétet érez irántam, ne tagadjja meg egy kérelmemet.“

„Ha lehet, teljesítem azt.“

„Oh, igen, teljesítheti, csak ön adhat irt szenvedő szívemre.“

„Szívesen teszem azt, mert derék lovagnak kérelmét megadhatom.“

Az ifju arca lángban égett, gondolatai egy boldogabb hazában jártak.

„Ön szenved?“ kérdé Izabella a részvét hangján.

„Nem, nem! nem szenvedek, midőn ily angyal közelében lehetek, de engedje meg, hogy elmondjam mit érzek.“ S ezzel a leány lábához borult. „Isabella! én önt szeretem!“

ugyanazonosságát a felek szállító levél által igazolni tartoznak.

Minden más esetben a szállítmány újra feltartóztatandó és új bírság alá esik.

Trefort, m. k.

VIDÉKI LEVELEZÉS.

Homolicz, 1877. január 14-én.

Valóban leverő tapasztalat, látni és orvoslást nem szerezhetni, miként tapasztalnak lábbal némely magasztos és tényé vált eszmék az 1871. évi XVIII. t. cz. védpaizsa alatt a községi vagyon elharcolásánál; de ennél még elcsorogottabb, hogy az illetőt kezelés — mert nincs ki ellene szót emeljen és hatályosan feljegy — a fennálló törvény s állami létünk gyengesége bélyegzésével, az igazság-kiszolgáltatás reputációja veszélyeztetésével, a hűn elpalástolása mellett történik.

A hivatkozott törvény tág kiterjedésű jogot tesz le a községi képviselő kezébe, mely szerint ez a községi vagyonnal — habár jóváhagyás kikérésének kötelezettsége és reclamationális terminus megtartása mellett — szabadon rendelkezhetik; de, ezzel kapcsolatban minden szándokolva okozott, vagy hanyagságból eredt károkat felelőséget róv azokra. Ez, tagadhatatlanul oly szabadelvű intézménye a törvényhozásnak, mely a legtagabb értelemben véve szabad állampolgárokká teszi a hon lakóit, és megfelel a felelőség elvének; szabadon és saját meggyőződése szerint választhatja minden erre qualificált a községi képviselőt és ezen compact testületre bizza személye, vagyona jóvoltát; ezzel, képelethe szerint megtett mindent a nép, mire magát jogosítottnak véli, az ügymenttel többé nem törődik. Zúg, morog s átkozza a szerencsétlen választást, ha jogtalanságot, rendtelenséget vagy károsítást tapasztal, idővel azonban mégis elhallgat; hanem a törvény által kezelt jogorvoslatlaltal részt nem tud, legnagyobb részét azonban nem akar élni, nehogy a komát, sögort vagy roknt maga ellen haragra ingerelje; így azután a képviselő határozata jogerőre emelkedvén, örökfátallal lép az, mi különben — cseréntő példaként — szigorúan büntetendő lett volna.

Mondva volt, hogy a jogorvoslatlaltal soha, vagy csak nagyon ritka esetben él egy községi lakos; ennek oká is részben elmondható, de arról, hogy a községi testület — választott és virilista — tagjai közül miért nem szólal fel egyik vagy másik; arról még nem elmélkedtem; a fentebbi ok itt is alkalmazható volna ugyan, mindamellett azonban a főokot részemről abban vélem rejteni, hogy a népnél mely gyökereket vert közmondások, mint: „egyik kéz a másikat mossa s mind a kettő az arcot”, „ne szólj szám nem fáj fejem” és „nem látam nem hallottam” rendszerint életbe vannak léptetve, és hogy ezekhez tántoríthatlan hűséggel ragaszkodik a többség; tehát, ha a fenti nézeteknek valamely nem hódolója felszólal, annak a szava különben elhangzanék, így mindenki inkább hallgat s a büntetett híre ritka esetben megy túl a község határára. Hogy ez most is ne történhessen, azon ténnyel, melyről szólan kívántam, azért viszem a nyilvánosság terére, mivel reményem, hogy a „Torontál” mint a megyének minden részében elterjedt s olvasott lap olvasói között fog találkoznivaló, ki az alább kifejtendő vád hallatára, kötelességének tartandja hatályosan fellépni s a büntény megvizsgálását, megfenyítését, illetékes helyen szorgalmazandja.

Vadaskodásra soha sem éreztem magamban hajlamot, tehát most sem írok anonyim, az igazságnak azonban mindenképpen feleltetnem barátságos, jelen soraimat. — azért, hogy ha kell, azok támpontul is szolgálhassanak — aláírom; s így a nyilvánosság elé hozott ténnyel következőkben összeponostolva adom elő:

A polgárosított végvidékekben mint törzs s egyben mint kezelő őrmester szolgálásban állott Haderspek János, mostani érdeműs jegyzője Homolicz községének, ki egyben annak jó szelvénye is, mint olyan, még a katonai kormányzat alatt — ez előtt néhány évvel — egy szép s üdvös eszmét factumma érvelt s keresztül vitte azt, hogy 100 hold legjobb községi föld háltsított ki, hogy annak jövedelme 40.000 ft. magasságig tökéletesítessék, mely tőke kamataiból minden községi közköltség fedeztetessék, a maradék pedig évről évre a tőkéhez csatolassék. Hogy ez elérhető, a föld azonban még is az egyes községi lakosok hasznélvezetében maradhasson, pár és több holdankint a jelentkezőknek évenkénti 8 p. mérő buza, illetőleg — másik évben — kétszer annyi csöves kukorica haszonbér fizetés mellett, bizonytalan hosszabb időre kiosztott; tehát a község egy alapítványt tett. Ezen alapítvány jövedelméből a tőke évenként magasodott, a kamatokból pedig — igaz hogy akkor még kevesebb volt — a község költsége fedeztetett.

A tőke maga, a végvidék felosztása alkalmával községenként szétosztott s az ezredalaphól nyert néhány ezer forinttal is szaporodván, a polgárosítás étebe léptetésével — ha jól emlékszem — körülbelül 26.000 főt tett ki; azóta azonban a tőke nemcsak nem szaporodik, hanem — mivel a tőkét megcsökkenteni nem szabad, annak kamatai pedig a költségek fedezésére elégtelenek mutakozván — már is adópótlék vetetett ki az egyes lakosokra, mi évről évre, mint a magtári manipulációból merített tapasztalat mutatja, okvetlen kell hogy fokozódjék; mert ahelyett hogy a magtárba befolyt s busás mértékkel — csurgásra is volt tekintet — beszédelt gabona a mértéket meginté, a fátum — az eladásnál — rendszerint minust eredményez; így történt az 1875. évi kukorica haszonbér mennyiség eladásánál, midőn 800 p. m. morzsoló kukoricánál csak 100 s néhány — morzsoló kukorica — p. mérő hiányzott. A furlangos képviselő testület, anélkül hogy után-számított volna, ezen hiányt, mivel a beszédés p. mérőnként, az eladás pedig mázsa számra történt, igen természetes következménynek decretálván, a magtár kezelőket a mintegy 350 főt tevő hiánynak felelősége terhe alá felmentette.

Az 1876. évi buza haszonbér — mert az árvíz rongalásokat tett tehát bérmenyiségből elengedések történtek — csak 556 p. mérő buzával tészen, azaz állítógat ennyi főt be a magtárba; egy kitudja mely okból történt utánmérés csakis 427 $\frac{1}{2}$ p. mérőt tuntelet ki, tehát ismét és most már 128 $\frac{1}{2}$ p. m. buza, vagyis ennek megközelítő értéke 600 ft. hiányzik. — Hát még majd a kilo mennyit fog elnyelni? A három kulcsal zárt magtár kezelők — a felügyelő kivételével — kik az 1871-ik évi XVIII. t. cz. községi rendezés 36. §. b) pontjának daczára hivataloskodnak és a fentmondott 100 hold alapítványi földnek részbeni participiensei, a magtárt megraboltnak canonicusok, míg a jóálló csendőrök s a vox populi azt erősítik, hogy a hiányzó buza mennyiség a magtárba nem is szállított be; már most kinek van igazsága? részemről azt hiszem, hogy ezen kérdést a vizsgálat eredménye fogja meg-

felelni, mely már, mint épen e sorok írásánál hallám, a községi előjárás által — a tényállás jegyzőkönyvileg felvétele mellett — folyamatba vagon tette.

Törvény tisztelet s tiszta-kéz jöjjen el a te országod!

Vizkelety Gusztáv,
megyei bizottmányi tag.

Kis-Zombor, 1877. január 16-án.

Tekintetes szerkesztő úr!

Az általa szerkesztett „Torontál” című becses lapja a megye nagy testének úterül szolgál. — Mi a megye szívében történik, azt ezen lap hivatva van a tagokkal, községekkel, mihez tartás végett, tudatni; s ugy vélem, a tagok viszont szolgálót tenni, s segédkezet nyújtani tartoznak a sziv, illetőleg a fejnek. Ez batorit, hogy elővegyem rozsdás réztollamat, s elmondjak egyet-mást községünkről; hisz annyi mondani való van itt, hogy egy-egy megyében, de egy egész országban is nem sok község dicsekedhetik oly rövid idő alatt annyi nevezetességgel, mint épen községünk. No az igaz, hogy ezen hírességre fölvégődésünkről nem igen fog bennünket a világ csak egydalról is megdicsérni. Sajnos, nem mint életrevalót, hanem mint élethetlennel lesznék ország-világhírűek. Valahol olvastam, miszerint az ember két mód által emelkedhet föl a föld fölé. T. i. a tudomány, vagy akasztófa által. Engedje elérhető az első, és az utóbbinak még almbani megtekintésétől is óvjon minden halandót az isteni gondviselés! — Mi ugyan mondhatjuk: „Jaj nekünk, mivel sokkal dicsekedhetünk, azaz sokról panaszkodhatunk. Itt a pósta-rablógyilkosság, s azok fölfedezése. Kórusra való pléhsinálás. „Olvasókör”-i tisztviselők s a községi előjárás választása. Iskolászéki közgyűlések igazsága s igazságtalan heveskedése s a t. st. b. folytatása aban következik.

Fájdalom a pósta-rablógyilkosság falaid alatt történt múlt évi december 11-én. No nessez keked szegény Kis-Zombor! eddig is kis-zombori bicskacs volt a becsületes neved; és ha részről aratni mentél valahova, talákozott oly uraság, ki megkérdezte tőled: „Hova való kend?” — Ha azt taláta mondani, hogy kis-zombori, akkor volt alkalmad kapni részeder: „Takarodj s pusztulj határodmból, zombori bicskások nam munkát nem kapnak!” Ez így volt még a múlt években, hát most vagy ezután hogy lesz? Bizony lesz ezután eset, hogy azt kell mondanod: „Makói, porgányi vagy ferenczszállási vagyok”, ha ki akarod kerülni a „bicskák” megfiztetését.

Volt szaz meg szaz gyanúsítás is. Ha valaki akkor tájban három dezinál több bort ivott, az volt a pósta-rablógyilkos, mert pazarol s részegeskedik. Ha valaki a szomorú tetten nem vigyorgott, az rablotta ki a póstát s gyilkolta meg a kocist, mert meg van ijedve s szomorkodik. — Oly egyéniségek is gyanúsítottak e gyalázatos mesterséggel, kik borzadva és eliszonyodva fordulnak vissza az oly tett meg gondolatától is. No de azt szokták mondani: „Egy a tolvaj s szaz a gyanús!” Azonban hala az isteni gondviselésnek, a gyanúsítások csak két hélig tartottak; mivel két hétre árendásunk csoda-hatású készítménye kisütötte a gyalázatos tett elkövetőit, sőtében várják érdemelt büntetésök igazságos kimondását. A pénz kevés hiával megkerült. A tettesek: Tóth Pál, Szabó József és Balla János. Nevezettes, mi Simon Panna, helyesen Szabó Jóskaival elfogatása napján történt, mivel két

társa már be volt fogva; ugyanis az nap reggelén meggyönt, önmaga lelke üdvéért misét mondatott, s hogy az „Eldorado” dicső világba üresen kortyogó gyomorral ne utazzék, disznót is ölt és több vendéget estélyre be is hivatott, hogy valódi legyen disznort, eselleg torok. Azonban a csendbízott embereivel hivatalanul estélyezés előtt háznál megjelenvén, meghiúsították a házi úr készített tervét, a mennyiben otthon kellett hagyni a jó illatú s orrboszantó sok szép sültet, mivel szállást váltattak vele. A mint a hivataln vendégek szobájába bementek, már tudta hánvat ütött az óra, s minden megszólítás nélkül azt mondotta: „Ne bántsanak, tudom én miért jöttek; a pénz az udvaron álló öltelejen egy keve szirokban van bekötve!” Meg is találták az 0 részére esett pénzt. Tehát híressé dünk. Különben a tiszta buza közt is van elég konkoly.

Kórusajlóra való pléhsináltatás. A ki az említett pléhsináltatásnak történetét nem ismeri, azt mondaná rá: Ha az egyik megbomlott, másikat kell ráverni! Nem akarom az eseményt leírni, s okozót kutatni. Nem akarék senki fejére itéletet mondani, hisz az egész csak téves felfogáson alapul; de hogy ehhez hasonlók elő ne forduljanak, el nem mulasztatom az alább következőket megfontolás végett felhozni: hogy, bármi történik is, akár a templomban vagy az iskolában, azok szerénem szent helyek, s úgy történjék ott mindenféle, hogy senki a föld, vagy tulvilág iránt táplált érzelmei ne sértesenek, hanem inkább ápolltassanak; mert az ember két világhoz tartozván, kétféle kötelmei is vannak, t. i. földi és szellemi. Nem a szép test, nem a tudomány teszi az embert valódi emberre, s emeli emberi méltóságra, hanem a jó sziv. A jó sziv ember minden jónak barátja, pártfogója és előmozdítója; míg a rossz, romlott sziv minden jót iránt hideg, közömbös, s ha hasznót lát, a legszentebb dolgot is kesz labball tiporni. Azért hátran mondhatjuk: a vallás-erkölcsösség alapja és talpköve nemcsak család, hanem községi, valamint a hazai közboldogságnak! Mit minden rendelkezésünkre álló eszközökkel ápolni, nemesíteni szent és elmulasztatlan kötelességünk.

„Olvasókör”-i tisztviselők s a községi előjárás választása. Egyik intézmény ellen sincs semmi kifogásunk, mert valamennyien mind értelem, mind erélyesség dolgában olyanok, hogy jogosítva vagyunk a legjobbat remélni a községe névére. Eljének! Az „olvasókör” tagjai számra nézve 45—50 értelmes, józan gondolkozású emberek lévén, tudják, érték és merik is az igazat kimondani; azért van, hogy a fölületesen gondolkozók az „olvasókört”, „pletykafészeknek” keresztelik s kúrtölik. Alásan köszönjük a bókot! s bátrak vagyunk az illetőket figyelmeztetni, legyenek igazságosabbak az ítelet hozásban s a gyönyörű nevek kiosztásában.

Es most térjünk át községünk nevelés ügyére. Mi ugyan elmondhatjuk minden nap haromszor vagy többször is: „Népevelés jöjjen te országod!” Ezen országos sohajásra, a ki az itteni tanügyi állapotokról nincs meggyőződve, azt mondania: „ugyan ne sohajtozzék, ugyan ne jajgasson, hiszen van négy tanító a s a magas kormány is évről évre segélyezi iskoláikat!” Igen segélyezi a magas kormány az iskolákat, s azt akarja, hogy egyetlen egy gyermek se növekedjék nevelés-otlatás nélkül és ezer köszönet is kegyes gondoskodásáért. De a mi tanítóinkat illeti — tisztelet a kivételnek, a kivel a nép ma is meg van elégedve — elmondhatjuk: „Addt uram esőt, de nincs benne köszönet!” Evvel nem rágalmazunk,

„Szeret-e ön is engem?”

„Akarja, hogy én legyek az élők legboldogabbika?”

Izabella melávrá tekintett az ifjura, s a felelet egy sóhaj s egy mosoly volt. Az ifju hallgat, de e hallgatásban mily sok öröm van elrejtve! A lány felemeli erőltlen ifját és visszaulteti a gyeppadra.

„Nem mennék fel már? hívös szellő kezd lengeni.”

„Jól de egy titkos érzet fogja el szívetem, hogy mi nem lehetünk már sokáig együtt.”

„En is érzem,” szolt Izabella szomorúan, „tehát menjünk.” Némán haladtak egymás mellett. Alig értek fel a kert ajtajához, midőn azon az öreg Solyomköy lépett be. Izabella ajkain ülő pir oszlani kezdett, s helyét sápadtság foglalta el; labai alatt ingott a föld, csak Záray állt mozdulatlanul.

„Te itt gyermekem?”

Látván az ifju, hogy Izabella megjédt, helyette akart szólni: „Igen engem kísért le egy...”

„Jól van! tudok mindent,” vágott szavába az öreg haragosan, szemei szikráztak, s ezzel karon fogván Izabellát, egy folyosóban tűnt el. Záray szótlanul bámult a távozók után; s gondolatokba merülve távozott szobájába.

VI.

Izabella szótlanul ment atyjával. Midőn felértek, már egy ifju várakozott rajuk. Solyomköy lányát egy karosszékre ültette, s az ifjut magához lnté:

„Ez önek araja és jövendő neje.” Izabella rémülten tekintett atyjára; s fülehez kapott, valjon jól hallott-e.

Az öreg leányához hajolt: van szerencsem önek, kedves lányom, Bány Ferenczet, kit már különben mint derék embert ismer, mint a jövendő férjét bemutatni.”

Izabella szemei könnyben usztak és ezt regebé: „soha! soha!”

... Az öreg leányára mérges tekintetet

vetett. „Hogyan? Hisz ön nekem mindenben engedelmességet, s most megtagadja azt?”

Izabella sirt. Atyja keblére borult és zokodott.

„Csak azt ne kívánja, jó atyám.”

„Tavozzék barátom, egyedül akarok lenni leányommal,” szolt Solyomköy.

Az ifju még egyszer tekintett vissza és távozott. Midőn az atya és leánya egyedül voltak, Solyomköy felkelt s leányához lépett.

„Ön leányom, úgy látszik, már eljegyezte magát egy semmire kellő, úton felszedett...”

Izabella arca tüzből égött, szemeit felvélte, s méltósággal felelt:

„Ne! ne tovább atyám, ne sértegesen ön oly ifjut, ki magát a megtestesült becsületesség.”

„Igen? becsületes? mondá az öreg gúnyosan.”

„Igen, atyám, esküszöm mindenre, ő becsületes ember, én szeretem, szeretem őt!” Solyomköy ajka remegett a dühtől, ki akart rohanni, de egy inas lépett be.

„Nagyságom uram! azon idegen kéréti, sziveskedjék neki megengedni, hogy búcsút venni jöhessen.”

Az öreg az inasra tekintett, s duhösen mondá:

„Mond meg neki, hogy takarodjék azonnal kastélyomból.”

Az inas távozni akart, de Izabella az ajtóhoz ugrott: „Nem te viszed meg neki e hirt, hanem én!” és eltávozott.

Solyomköy megkövültlen állt egy helyben, s bosszút lihegve egy pamagra dött.

Izabella a leglázásabb kedélyállapotban lépett be Zárayhoz. „Távozni készül?” kérde.

„Tudok mindent, én eltávozom.”

„Csak még pár percig maradjon;” esedezék a leány, s kék szemeit az ifjura veté.

„Fogadd-e sipot emlékül,” mondá Záray, „fogadd, új ki minden nap a várt körül folyó patak partjára, fujj belé, s ha felelet jön, jöjj át, én nem messze leszek; s mily nehéz most az elválás, oly édes lesz ott a visszlátás!”

„Hogy neked is legyen emléked, vésd szívedbe e pár szót: „Tied, vagy senkié!”

„Neked enyémnek kell lenned, most távozom; Isten veled!” S most karjaiba zárá a lánykát, ajkára nyomá az öket egymáshoz, eljegyző első forró csókot, ölelés után kibontakozt karjai közül, indul; de még egyszer mondja: „Isten veled,” s visszatekintve a zokogó leányra, eltávozik. Izabella búsan tekintett az ifju után, s ő is elment a szobából.

VII.

Három hét lebbent el már a mulandóság gyors szekerén.

Szép nyári éj van. A tulsó oldalon a hold áll ezüst világával; a hegyek mögött csak az estcsillag ragyog fényesen. De im kelet felől borongva vonulnak fekete felhők a láthatárra, s csak hamar eltűnnek mögöttük a hold és csillagok.

Minden nyugszik már, csak két egyén virraszt a viharos éjben, keblökben még nagyobb viharral. A patak tulsó oldalán egy terepélyes fa alatt egy férfi áll köpenybe burkolva, kezében pisztolyal. A patak innesső feléről éles fütty hallik; melyre a tulsó oldalról felelet jön.

Egyre egy sajka ereszkedik a vízre, s a habok által könnyen lengetve ér a túl partra, s belőle egy hosszú ruhás egyén lép ki.

A vihar még mindig zúg, az eső már csendesül; de zúg a bosszú vihara is Solyomköy lelkében; czélez, s a vihar morajába egy pisztolydördülés vegyül, utána egy sikoly. — A gyilkos odafut a tetemhez, reahajlik; de mint örült rohan a várba, mert nem Záray, hanem saját leánya az, kit bosszút lihegve, golyója talált.

De pillanat múlva egy habzó lovon érkezik a patakhoz egy lovas; leugrik lováról s a ladikhoz siet; de mily látvány táruult fel előtte, — holt a nő! Az ifju megdöbbenve áll meg a halott felett; felemeli, megcsókolja a márvány homlokot; majd merőben nézi; majd ismét vadul ölelte magához annak firtós fejét.

A nő kebléből még egy hosszú sóhaj fakadt — s megszűnt élni. Záray mint örült kapta fel a tetemet, s a ladikba tevte, s azt a parttól ellökte.

A túlpartra érvén, mint tigris rohant a várba. A folyosón ide oda futkázó cselédekkel találkozott. Amint felért az emeletbe, azonnal az öreg Solyomköy szobájába felment, magával vivén a kedves terhet. De mily meglepetés, Solyomköy halva feküdt, ő pedig egy pamagra hanyatlott. Midőn fölészmelt, Izabella már nem volt karjai között; Izabellának öreg és hű inasa János állott könyezve előtte, s egy levelet nyújtott neki. Záray gyorsan bontá fel azt, melynek tartalma következő volt:

Kedves Záray!

Bocsásson meg, hogy oly súlyosan megbántottam; az éj boszuló keze utóltér, saját kezemmel gyilkolám meg egyetlen vigaszomat, leányomat. Lelkiismeretem vádol: — s milderre már ifjuságom óta folytatott gonosz és kicsapongó életem vezetett — az igaz, hogy ön leányomért mindent feláldozna, — de már késő — fogadja helyébe összes vagyonomat. Nem akarok tovább élni, — öngyilkossá lettem — kérjék Istent, bocsássa meg bűnémet. Bocsásson meg ön is. Solyomköy Victor s. k.

* * *

Solyomköy várnak kapui megnyílnak, s azon két koporsót látunk az örök nyugalom helyére vitetni.

* * *

Langy esti szél leng. A távolban egy lovas vágat tajtéko paripán egy erdő felé, leszökik egy kis kápolna előtt, kinyitja annak ajtaját, buzgón imádkozik, s könyeivel azt az egy felér koporsót. Majd kilép, a kápolna ajtaját gondosan bezárván, az est ködében eltűnik. Így ismétlődik ez minden nap, s e férfi, a kis kápolna és kedves halott látogatója, Záray Egon. B....

hanem
négy
zemre
megba
tiszte
vigyáz
meg n
is, ha
gazsá
T
lanító
szere
det, a
telhe
és biz
vélen
jának
törvé
lesség
urak,
tellen
szigor
amann
elbizá
szem
lesben
gyelne
jó tan
És ma
Ugyan
s a ne
tesek
irnak
tag el
lapban
ha az
ség, a
már r
padára
N
vitéze
mult
szólta
kezes
minik
Külön
kedvő
mielő
meg
valj
segek
hisze
hogy
zomb
iskola
teljes
nem
tová
közb
köze
avval
nyer
röl;
hazj
onk
moros
s le
nemz
felel
riség
f
önöl
ezik
orszá
fogin
zést,
nagy
látta
való
még
kival
1875
veres
illet
akara
Dák
tani
pöröl
tott
tanác
reszt
ben e
utas
lyozá
éhség
jes
pusz
nác
mül
gár
zolt
má
teh
tatt
volt
ves
mak
a m
ny
kil
reme
kör
tan
com
mel
patri
lam
fer
hass

hanem való szent igazságot mondunk. Tizen- négy esztendeig tanító voltam, s bizony nehe- zeztem esett volna, ha valaki ok nélkül megsért, megbánt. Ez okból vagyok annyi ember, hogy tiszter is megmondom, míg egyet szólok, s vigyázok is, hogy valakit ok nélkül, akarva meg ne sértsek. De vagyok ám annyi ember is, hogy a mennyire csak tölem kitelhetik, gázságot soha nem tűrök.

Tanultam, tanulmányoztam s ismerem a tanítói kötelességeket. Szeretem a törvényt, szeretem községet, hazámat. Szeretem a ren- det, a lelkiismeretes pontosságot. Szeretem tehetségem szerint a nép jövőjét előmozdítani és biztosítani. Vele érzem, jogait óvni, őrizni, védeni. A vagy, mint a nemzet nagy család- jának tagja, s az iskolások tagjának az iskolai törvény 121. §-ának értelmében nem-e köte- lességem ezt tenni? Emlékezhetnek rá tanító urak, midőn négy-négy szem közt figyelmeztet- tettem önöket, mondván: „én a törvényhez szigorúan fogok ragaszkodni!” „Ennek így, amannak úgy kellene történnie!” És önöknek elbizakodottságukban nem kellett sem a négy szem közti, sem a későbbi az iskolai közgyű- lésben felhozott önzéstelen jó tanácsaim s figy- elmeztetésem. Így van az, hogy „a kinek a jó tanács nem kell, nem lehet azon segíteni!” És mivel kötelességemet tettem, a két ifju tanító uramnak ez nem tetszhet, többszöri rajtam s a nevelés-oktatás ügyön elkövetett sérté- gek után még azt izengetik, hogy majd cikket írnak ellenem, az iskolai elnök s több iskolai tag ellen. Am tessék, állunk elébe! csak olyan lapban, melyet magunk is olvasni fogunk, és ha az nem elég, hogy vastag hünciket a köz- ség, a tek. tanfelügyelőség és az iskolai tanács már részben tudja, lépünk ki a világ szín- padára, bátrák, de igazságos bátrák a világ!

Nézünk — lássuk! hány szál lelkiismeretes vitézzel állunk ki a küzdőre? A legközelebb mult iskolai gyűlésben is egyetlen egy hang szólalt fel mellettük, s az is csak megfede- kezésből esett, és mentette meg önöket attól, minek már rég meg kellett volna történnie. Különb tanácsok az uraknak egyet, ha már kedvük van nyílt térre lépni, t. i. azt, hogy mielőbb megkezdődjen a vitaharcol, olvassak meg figyelmesen az iskolai törvényeket, ha valjon szab-e önökre, mint tanítóknak kötele- ségeket? és ha figyelmesen atolvastak, úgy hiszem kivették s megértették azt is belőle, hogy sem Ökrös József, sem Kiss Sándor kis- zombori tanító urak nincsenek fölmentve az iskolai kötelességek pontos és lelkiismeretes teljesítése alól.

És ha ez így áll? az iskolások és a község nem követhet el oly súlyos bűnt, hogy ezt tovább is hallgatag tűrje s szenvedje. Nem követheti azt a nagy vétket sem önmaga, sem közséje, sem hazája iránt; mert ha ezt tenne, avval csak azt bizonyítaná be, hogy nincs sem nyerni, sem veszíteni valója, s lemond az élet- ről; nincs kötelessége sem nemzedéke, sem hazája irányában. Le kell raziunk az eddigi önkénykedő eljárását, mert ez a súlyes nyo- morúságába juttat. Biztosítsuk a helyes, pontos s lelkiismeretes nevelés-oktatás által az ifju nemzedék jövőjét, mert azok jövője szent, miért felelősek vagyunk Isten és hazá s az ember- ség előtt!

És most levellem bezártával is arra kérem önöket, ha már oly nagy kedvük van rólunk cikkezni, csak oly lapban tessék, mely Magyar- országban jelenik meg, s melyet magunk is fogunk olvasni; én ugyan megkezdtem az cikke- zést, de kímélve még önöket a világ előtt, nagyon simán, s remélem, a tek. szerkesztő úr látta cikkekkel napvilágot; ha van mondani valójok, tessék, majd találkozzunk; hátra van még a fekete leves. Addig is a már régiekben kívül nézzük meg a „Nottest!” mit mutat? 1876. évi november 29-én női kéz általi arcon- verés. December 27-én a hírek terjesztéseiről illető díj kiszolgáltatás. 28-án a községéből akaratlan pakkolás. 1877. évi január 13-án Dákóvali figyelmeztetés. 15-én. A két fiatal tanító egymás közti nyilvános helyen való heves perülés s szidalmazás.

Addig is, míg látjuk egymást, Isten velünk!

HETI SZEMLE.

Politikai helyzet. F. hó 18-án tartott meg Konstantinápolyban az országos „nagy tanács”, melyben 220 tag, ezek közt 54 ke- resztény is részt vett. Midhat fényes beszéd- ben esetelé a conferentiális javaslatok vissza- utasításának lehető következményeit. Hangsúlyozá a háború fenyegető veszélyeit, beszélt éhségről, betegségekről s az államkincsek tel- jes fölemésztéséről, terjedelmes vidékek el- pusztulásáról. Az országos „nagy ta- nács” mindennek dacára egyértelmű- lüleg minden áldozatra, még ma- gára a halálra is késznek nyilatko- zott inkább, semhogy a nagyhatal- mak javaslatait elfogadja. — Miután tehát a conferentiális javaslatok visszautasít- tattak, a conferentia is, mely egyébként sem volt egyéb időnyerésre célzott szemfény- vesztésnél, befejezte lón s a nagyhatal- mak követeli elutasztak Konstantinápolyból. Ez a mult hét legnevezetesebb esemé- nye, mely a háborút egészen közel kilátásba helyezi. A háború sikereinek remény-körébe tartozik még az a feltűnő körülmény, miszerint a „nagy országos tanácsban” a keresztény tagok is a conferentiális javaslatok mellőzése mellett szavaztak. A görög és örmény patriarkhák és a bolgár exarcha követeli, va- lamint a zsidók főrabijai a nagyhatalmi conferentia javaslatai ellen szóllaltak fel. Az anti- hassuniták patriarkhájának delegáltja pedig

igen heves beszédben kelt ki a conferentiális előterjesztések ellen; az örmény meghatalma- zott szintén protestált a nagyhatalmi képvisel- lők kívánsága ellen, de ő volt az egyedüli, ki azt feltételeken tov. Mehemed Ruschdi oda nyilatkozott, hogy a nagyhatalmak követeléseinek elfogadása azonos volna egy oly beteg- séggel, mely az ozmanokat előbb-utóbb sirba vinné. Az örmény keresztények, kik a vissza- utasítás és az ellenszegülés mellett emeltek szót, a gyűlés által élénken megtapsoltattak. Így állanak jelenleg keleten a dolgok. „Heti szemlénkben” ezuttal a konstanti- nápolyi eseményekből véljük leg- hibe- vebben következtethetni a politikai helyzetet, mely egy vészés, nagy háborút helyez közel kilátásba. — Uglátszik Oroszországban is észrevehetők, hogy az ellenségeskedések minden valószínűség- szerint előbb fognak kezdődni, semmint azt muszka oldalról kívánatosnak látják. — Azért történt, hogy a déli hadsereg fővezérletével Nikolaj nagyherceg helyett, ki állítólag saját katonái által meglövetvén, sebén még mindig szenved, már is Niepokojczicki tábornok bízott meg, s hogy a főhadiszállás Kisenewből már előbbre mozdítottatott.

Itthon. A bankügyi tárgyalások hosszú fonala ismét felvetődött. E héten az osztrák miniszterek is Budapestre rándulnak. Az osz- trák bank most a következő propositiókkal áll elő, melyek persze magyar felfogás szerint a „status quo”-nak más formában további fen- tartására céloznak. A bank legyen osztrák- magyar bank, de azért csak egy banknak ma- radjon meg, s Bécsben is Budapestben is bir- jon igazgatósággal. A jelenlegi igazgatóság helyét egy ugynevezett „igazgatónács” fog- lalná el, melybe 12 tag választatnék, 8 osz- trák és 4 magyar. Ez a tanács a jelenlegi bank- bizottság s a jelenlegi igazgatóság kiszélesít- telt attributumaival ruháztatnék fel. Hatálmában állana a kamatláb megállapítása, a filialisok dotációjá, az összes hivatalnokok kinevezése. A censor-collegium élén egy a bécsi igazgató- ság által kinevezendő hivatalnok állna, felru- házva a veto-joggal, melylyel a bécsi igaz- gatóság által hozott határozatokat a tanács elé felelbezhethet; a tanács (Generalrath) összes tagjai, a magyarok is, Bécsben hivataloskod- nának. E projectumot állított Lucam szer- keszté s az osztrák miniszterium véleményével egyetemben ő Felsőge elé is felterjesztetett, ki azt a legközelebbi napokban a magyar mi- niszteriumnak küldé át. A magyar miniszterium, a mint az magától értetik, nem fogadta el Lu- cam úr ez újabb osztrák experimentumát. Az ismét felvett tárgyalásokhoz most újabb basit keresnek. Sajátságos jelenség, hogy minél hangosabban hirdetik egyes közlönyök, hogy a Tisza-cabinet el van tőkélve visszalépni, ha nem lesz képes keresztülvinni az önálló magyar jegybank felállítását, a köz- ség higgadtabb része annál ke- vésbé hisz nekik.

Törökország. Erzenumban roppant elő- készületeket látni a háborúra. Hónapok óta tömötlen lözser és agyu megy Karba s a többi várba; mindenfelől csapatok érkeznek s a várakat és raktárakat elemli szerekkel lát- ják el. A nemzetörség szaporodik s folytonos gyakorlatokban edzi erejét; a milícia is ki- tűnőnek ígérkezik s nagy szolgálatokat teend a háborúban. Kars és Erzenum meghódítása nehéz lesz, mert tíz év óta igen nagy gondot fordít a török vezérkar e két fontos várra. — Ruscsuk vidékén sem ért még véget a katonai mozgalom. Csapatok és hadi anyag egyaránt még folyton jó Konstantinápolyból. A negye- diknek kivételével minden hadtest képviselve van Bulgáriában. A tunisi csapatok is Sumlába fognak rendelteni. Az utjonnan alakított 150 zászlóalj közül 82 már Bulgáriában van el- helyezve. Ruházatok kitűnő s a fölfegyverzés semmi kívánni valót sem hagy hátra. A Duna- hadsereg főparancsnoka Achmed-Eyub pasa azt indítványozta, hogy idegen tisztek is vé- tessenek föl a hadseregbe. Azt remélik hogy számos angol tisztt fog a török hadseregbe lépni. A Bulgáriában összpontosított 130,000 hadsereg 185 zászlóaljból, körülbelül 120,000 emberből áll. Ezenkívül az egyiptomi alkirály köteles 40,000 emberrel hozzájárulni a török hadsereg létszámához; miután a porta annak idején csak 20,000 embert követelt, s ebből csak 8500 vett részt a Szerbia és Montenegro elleni hadjáratban, az egyiptomi alkirály arra lett felhiva, hogy a még hiányzó 11,500 em- bert azonnal indítsa útnak. A Bosphorus meg- erősítésére vonatkozó hírek eddigelé alapa- lanok. Minthogy háború esetén a tenger felől nem egykönnyen tarthatni támadástól, a med- dig a török páncélos hajórajt működni képes, általánosán azt hiszik, hogy a földerősítési munkálatokat annak idején nem vállalkozók, hanem maga a katonaság fogja végezni.

Németország. Németország meglepte önmagát. Érdekes, mit ez önmeglepetésről a „P. N.” multkorai vezércikkében ír. Azt hívé Németország — ugymond —, hogy a dolgok jelen rendjével nagyon meg van elégedve és kisütötte, hogy voltaképp igen elégséges. Azt gondolta magáról, hogy többségében kormány- párti és liberális, s csodálkozva vette észre, hogy inkább ellenzéki, ultramontan, conser- vativ, vagy radikális. Elkezdte megszámlálni pártjait, s akkor látja, hogy annyi a párt, hogy inkább elveszett a majoritás. A pártok zavarát csak az eszmék zava- rja mülja felül, mert hogy a pártok közül mindenik tiszt akar, magától értelődik. Vagyon pedig két párt, u. m. socialdemokraták, haladópartiak, nemzeti szabadelvűek, katolicus centumpárt, nemzeti birodalmi párt, szabad conservatívek, ó-con-

servatívek, particularisták, lengyelek és el- szászai, a dánokat nem is számítván. Absolu- t többség nincs! A legnagyobb párt a nemzeti szabadelvűek, a szavazatok egyhar- madával rendelkeznek, utánok következnek az ultramontanok; a többi pártok csak frantiók- nak nevezhetők. Ily eredményt adtak az új választások. Ezt nem várta senki, és Német- ország politikosai fejüket rázzák. — A köz- hangulatnak nagyot kellett változ- nia, hogy a választások ennyire elfordultak a kormány párti libera- lis mustól s elhajlotak az szélsőségek felé conservativ vagy socialisticus irányban. A socialdemokraták nagy győ- zelmeket arattak. A német kormány párti lapok a pártokat röviden „reichsfeindlich” és „reichsfeindlich” pártokra sorozzák a mint t. i. a Bismarck által erős marrokkal vezetett unifikatio művének barátai, vagy ellenségei. Bismarck urat azonban minde- z kevéssé genirozza. A német Reichstag nem parlament s a Reichsregierung nem felelős parlamenti kormány, mely a többség- ből származik s többség nélkül len nem áll- hatna. Majt meglátjuk, mi lesz ebből!

Anglia. Nem egyzer terjedt el az a hír, hogy Anglia külügyministere komolyan felszólította a konstantinápolyi felhatalmazottat, Salisbury lordot, hogy ne a maga, hanem a kabinet politikáját érvényesítse. E mindig újabb alakban felmerült hírek csak azt akarták bizonyítani, hogy az angol kabinet tagjai közt a keleti politikai illetőleg nincs összhang. Most már ki lehet mondani, hogy e hírek nem voltak alaptalanok. Beaconsfield lord és Derby nem voltak azon politikának barátjai, melyet a gyarmatminister, mint felhatalmazott ott lenn Konstantinápolyban követni jónak látott. Tagadhatlan, hogy nem csekély küzdelembe került a kabinet fejének és a külügyminis- ternek Salisbury legyőzése. De végre sikerült, és a kabinet egész más eszmék behatása alatt fogja keleti politikáját foly- tatni, mint a milyenek alatt Salisbury állott.

Oroszország. A kancsuka uralkodás keményen kezdi magát megboszulni. A jelek oda mutatnak, hogy az orosz-török ellensé- gedések tényleges megkezdésével nagyon nehéz lesz a civil, sőt lán meg a katonai forradal- mat is megakadályozni. Bizonyos, hogy Nikolaj főherceg betegsége egy golyó okozta, mely valaki saját katonái közül lött reá. A mult héten egy törzstiszt és több más tiszték agyonlövették. Az uralkodások közt zavarg-ások törtek ki, mert megfosztani akarják őket azon jogoktól és privilégiumoktól, melyeket a nép az ezelőtti csárok alatt nyert. Az orosz újságoknak ellátott a dolog felül valamit közbírré tenni. Számos uralkodók Szibériába és Középpasziba deportáltak. Tashkendbe pedig, mivel lázadás van kitoróban, 4 zász- loalj gyalogság küldetett. Így már aztlan bajos lesz a muszkanok győzelem- ről álmódosni!

Szerbia. Az első hadosztály már a ha- táron utazott. A kivonulás 16-án vette kez- detét. 18-án a tisztek is követték a hadse- reget. Hallomás szerint a „szerb bank” leg- közelebb jegybankkává fog átalakítani s azonnal az átalakítás után jegypénzt fog ki- boesztatni. F. hó 16-án 700 orosz utazott el Belgrádból a „Diamant” s egy vontató hajón Turn-Severinbe. Az „Istok” című hivatalos közlöny megszűnt létezni. Dandeville tabornok az utolsó orosz önkényesekkel elhagyta Szer- biát. A nép hangulata nagyon desperatus.

Románia. A román-török viszály még egyáltalában nincs kiegyenlítve, sőt több jelen- ségből, mely az utóbbi napokban felmerült, a két kormány közti ellentét határozott fokozó- dásra vonnak következtetést.

Olaszország. Az olasz parlamentben, mihelyt összeül interpellatio fog intézteni a kormányhoz a keleti kérdés állása s kivált a conferentia-tárgyalások felől. Melegári kül- ügyér beteges és kilépésre gondol. Erre a külügyi főtákkarral, Torvielli gróffal való differ- entiait is ösztönzik, ki török sympathiakat táplál, míg Melegári erőlyesen pártolja a török- országi görög és szláv rájákat. —Y.

HIRHARANG.

* **Elutasztás.** Megyénk szeretett főispánja Hertelendy József úr ő méltósága, néhány nap előtt Kikindára utazott, hogy ott, mint kor- mánybiztos, a szerb vallástemplom-alap ügyé- ben vizsgálatot eszközöljön. Ennek befejez- tével onnan a fővárosba utazik ugyan, de már a február 3-án tartandó közigazgatási bizott- ság ülésében személyesen fog elnökölni.

* **A nőegylet bálja** volt e hét főese- ménye. Nem volt ugyan oly látogatott, mint az előző években — minek a sok családhoz szo- monnan beköszöntő halál volt az oka —; hanem azért a megjelent hölgyekoszorú díszére, a vi- galom jövedvére nézve nem állott e bál sem elődjei mögött. Sok mamát láttunk, akiknek még sok évet kell és lehet keresztültánczol- niuk, míg a garde-de-dames unalmas tisztsé- gére megelégednek; de még többet, akik ma- gok helyett lányaikat küldötték a tánczoló- rohanók vonalába. Iztés, csin és választékosság az öltözékekben, — ez változta a kaszinó termét f. hó 20-án tarka virágos kertté. Jól értesült tudósítók — aki bátran beillenék harczterei levelezőnek — pontos irónjával föl- jegyezte azon hölgyek nevéit, kik megérdem- lik, hogy megörökítsük őket a nőegyleti tánczvigalmak évlapjain. Bobor Györgyné Róza, a lady patronesse (sőtétékek nehéz fail ruhában fehérrel), Balás Frigyesné Mária

(fekete bársony fehérrel), Bobor Gézáné Amália (lengerzöld fail-ruha, ezüstszövet fel- öltönytessel s ezüst kalászkokkal), Bobor Gyul- láné Róza (kék fail, fehér virágokkal), Botka Gézáné (lilaszín fail, fehér tarle- tánnal), Molnárné Emma (rózsaszín ezüsttel), Kleszky Janosné (kétféle barna), Demkó Pálné (kétféle drappszínű selyem), Kellner Edéné (zöld fail, fehér csipkekkel), Eisen- städterné Júlia (fekete fail), Engelné (lilaszín, fehér tunique), Szmiics Pálné (öz- színű fail pirossal díszítve), Sztojanovits N.-né (fehér rózsaszínnel), Kokits Sándor- né (fehér ezüsttel s kekekkel); — Bielek Vilma (fehér atlasz, fehérrel és tengeri vi- rágokkal díszítve), Arzenovits Mária (rózsaszín ezüsttel és tarka virágokkal), Szmiics Katicza (fehér, tarka virágokkal), Wiltschgo nővérek (rózsaszín fehérrel), Tichy Kamilla (fehér), Annau Irén (rózsaszín), Veliszávlyevics E. (rózsaszín fehérrel), Virányi nővérek (fehér, virá- gokkal díszítve). — Reggeli 6^{1/2} óra vetelt végett a bálnak, mely, ha látogatottság tekin- tetében az előbbiekhöz képest csökkenést mutat is, jövedelmét illetőleg, melyet a választmányi hölgyek buzgalma ugyszólván előváraszol, alig enged az előbbi éveknek.

* **Az „ifjusági társas kör”** f. hó 21-én tartotta utolsó közgyűlését, melyen az alapsz. 20. §-a a) pontja alapján a kör fel- osztásra kimondatott. A könyvtár rendezé- sére bizottság küldetett ki, a titkár pedig megbízott a hátralekös tagsági díjak behaj- tásával. — Eszerint szép eszemben eltemette- tet a kör, amelynek kezdete sokat ígért, de a körülmények bebizonyították, hogy ez nem volt egye muló fényűnél, szappanbubor- éknál. Nyugodjék, nyugton az illúziók békés ölében!

* **Keresztes József** módosi adóhivatali ellenőr bűnpereben f. hó 22-én kezdődött meg a nagy-beeskerei kir. törvényszéknel a vég- tárgyalás. A bűnpere tárgya sikkasztás, melyet a nevezett ellenőr akép követelt el, hogy az adóhivatali pénztárnok távollétében hamisított számadásokat küldött be a szegedi pénzügy- igazgatóság számvétségének, mely számadásai napló-tisztaatok kisebb bevételi összegeket tartalmaztak, mint tényleg bevételtek. Vele együtt bűnperebe van fogva bűnösség miatt ágysa, Zabreszky né szül. Tornóczy Rozalia, aki ép azon időben, midőn Keresztes az adó- hivatalban, mintegy három évig saját zsebére gádzalkodott, Módoson 8—10000 ft. értékű ingatlanokat szerzett. A végtárgyalás első napján a dr. Kalesz Kálmán által előterjesztett vadbeszéd után I. r. vadlott Keresztes József hallgatott ki. 50 éves, született Facseten, Krassó megyében. Élete viszontagsagteljes. Iskolait Kalocsán végezte és három évi jogot is hallgatott. Volt a magyar függetlenségi harczban honvédfőhadnagy, az aradi várban fogoly, az osztrák hadseregben hadnagy, a pestmegyei duna-vecegyi és katói kúrelben szolgabíró, azután lakott Facseten, Lugoson, Kikindán, Módoson. Az adóhivatali szaknal először díjnokoskodott, később ellenőrre lett. Kerekén tagadja a sikkasztás büntetést, saját- kezűleg vezetett hivatalos naplót, elismervé- nyeket, fizetési jegyeit tagadja és mindent tiszt- sáira fog. Gyanasítja az adóhivatali pénztár- nokokat, Kubicska Hugót. — Másodnap kihall- gattatott font nevezett ágysa, aki vele 1864-ben szövetkezett. Falusi jegyző özegeye, aki állítja, hogy elhalt férje után mintegy ötezer forintnyi vagyona maradt, később varrassal tartotta fón magát és takarekos életmódot mellett annyit megtakarított, hogy kölcsönadott kisebb-na- gyobb összegeket. Állítja továbbá, hogy saját pénzből szerezte módosi fekvősegeit. Utána Kubicska Hugó pénztárnok és Pavlovics számv- tiszt hallgattak ki tanukul. — Az I. r. vád- lott, aki a tárgyalás egész folyamata alatt me- részen védi magát, minduntalan hivatkozik 57 sebére, becsületességére és annak lehet- lenségére, hogy ő ily büntetést elkövethetett, — fgylyon azzal áll elő, hogy számadásai egy- érdektelen számvizsgáló küldöttség által vizs- gáltassanak meg, amely azokat hite szerint valódiának és igaznak fogja találni. Szak- értők által azonban meg van állapítva, hogy a hamisítványok Keresztesnek saját kezeirásai. Mindazáltal a sikkasztás és hamisítás tényeinek bővebb beigazolása végett vizsgáló küldöttség fog meg a módosi adóhivatalhoz tartozó köz- ségekhez kimenni, hogy a községnekélvő levő naplót az elismervényeket megvizsgálja; amiért az a végtárgyalás folytatása s az ítélet- hozatal elnapoltatni fog. A sikkasztás összeg mintegy 19,000 forintra rüg. — Vadlott védője dr. Demkó Pal ügyvéd. A pénzügyigazgatóság szakértő kiküldöttje Mallász Antal nagy-bees- kerei adópénztárnok. — Az ügy további folyásáról tudastandjuk olvasóinkat.

* **Eredeti pör.** Franciaország egyik kisebb városában, Bergerac-ban, közelebb eredeti pörben fog ítéletet hozni a polgári ügyek- ben itélő bíróság. 1872-dik évi június 23-án Marche polgármester és Lard plebános egymás között következő megállapodásra léptek: „Ha gróf Chambord a megállapodás napjától szá- mított négy év elfolyta alatt Franciaország királya lenne: Marche úr kötelezi magát 500 frank értékű szentségtartót venni ajándékba a noyalsi egyház számára. Ellenkező esetben Lard plebános úr lesz kötelezve a „szentség- tartó megvételére.” — Chambord gróf tudva- levőleg még most is nagyon messze állván attól, hogy Franciaország trónjára jusson; a polgármester felszólítja a plebánost kötelezett- sége teljesítésére. A jámbor lelkiatya ezt azonban megtagadta, mire a polgármester port indított ellene, melynek eredményére joggal kíváncsi mindenki.

*** Egyéb semmi? — ez borzasztó.**

Közlebb az összetűzéseiről nevezetes P. herceg egy berlini étteremben, mely különben kitűnő étlapja miatt jó hírnévnek örvend, abédelni akart. Előkézte az étlapot, átfutotta s komoran kiáltott a szolgálattevő pinczérnek: „Egyéb semmi? Ez borzasztó.” A szomszédasztalnál egy egyetemi hallgató ült s szintén elkérte az étlapot és átolvastva után hasonló felindulással kérdezte: „Egyéb semmi? Ez borzasztó.” Erre felugrik az előbbi s dühvel támadja meg a fiatal embert „Hogy merész-kedik ön engem utánozni? Én P. herceg vagyok.” — A fiatal ember egy fogpiszkáló után nyulva, fel se kelve nyugodtan válaszolt: „Egyéb semmi? Ez borzasztó!”

*** Fejedelmek kínesei.** Sokat hallunk beszélni arról is, arról is, kinek vannak legdrágább ritkaságai, ékszerei stb. Nem érdek-telen ide jegyeznünk, hogy jelenleg az európai fejedelmek közt a miénknek van legszebb és legértékesebb smaragdgyűjteménye; Izabella spanyol ex-királynőnek vannak Európában a legszebb csipkái. Értékük több millióra rug s valódi muzeumot képeznek. Van ott csipke minden korból és minden országból. Legbe-

csesebb egy a lençonescipke-öltöny, mely egy-maga százezer frankot ér. Viktoria angol királynőnek pedig cashmir shawlokból van páratlan gyűjteménye. Van olyan indiai shawlja, melynek elkészítéséhez 20 év kellett s a miénkhez hasonló ma már készíteni se tudnak, mert gyártásuk tilták a gyártó sírjába vitte. — E shawlok némelyike aranyszálakból van szövés s a himzés rajta gyöngyökkel és gyémántokkal áttörve. Ezek értéke is több millió. Viktoria, aki férje halála óta nagyon egyszerűen öltözik, soha sem nyul ez öltönyökhöz. A legszebb rubingyűjteménye a szász-weimari nagy hercegnőnek van; az orosz csári család a legpompásabb türki és gyöngy ékszerekkel, az angol királyi ház nagy értékű szaphirgyűjteményvel bír.

*** Veszélyes „szerszám.”** Mult év nyarán valaki egy zsákot adott fel az ischli postán, St. Jánosnak, Pongauba címezve s „szerszám” szóval jelölve tartalmát. Miután a címzett fel-található nem volt, a zsákot egy évi raktárban heverés után mint nem kézbesíthetőt a linzi postáigazgatóságba küldték be. Itt feküdt egész mostanig, mikor értékesítés vagy megsemmisítés végett felnyitották a zsákot. Mily nagy volt a

meglepetés, midőn szerszámok helyett 260 dy-namit töltést találtak a sokat vándorolt zsákban.

*** Kétszázhetvenhét éves ígért be-váltása.** A római Santa Maria dell' Anima egyház főablakának festményét ő Felsőge ké-szíteti és 2500 frtot ajándékozott e czérra. Az ablakot Neuhäuser készíti Innsbruckban. A rajzot Saitz jun. készítte. Az ok, mely ő Fel-sőge különösen indítja rá, hogy ez adományt tegye, azon ígértben rejlik, hogy II. Rudolf követe, Coraducius, midőn 1599. évi szeptem-ber 19-én az „Anima” könyvébe öt scudival iratkozott, megígérte, mikép uralkodóját reá bírandja, hogy az egyháznak császári ajándékot adjon. Az ígért szavai alá később ezt írta valaki: „Quod ad hoc expectatur.” — Erről I. Ferencz József császár király is értesült Kutschker bécsi hercegek által, midőn ez év elején visszatért Rómából. — Az uralkodó rögtön elrendelte, hogy az ígért beváltással.

*** A magyar példabeszéd** azt mondja, hogy — „bolondnak jár a szerencse.” Ez egy-szer az ökörnek járt. Bécsben ugyanis egy Ochs nevű utszéli czukrász egy izben 10000, másodsor 20000, legközelebb pedig 200.000 forintot nyert a lutrián egy év alatt.

*** Z. asszony** Budapesten közelebb holt gyermeket szült, kinek 4 lába és kuthához ha-sználó feje volt. A nemzeti muzeumnak vona-kodott csodáját átadni, maga tette szesze s akárcsok szívesen mutogatja.

*** A spanyol bikaviadatok** nemsokára csak a spanyol regényekben és hős költemé-nyekben fognak élni. San Karlos márkí ugyanis törvényjavaslatot adott be a spanyol kongres-susban, melyben a bikaviadatok eltörlését kivanja kimondatni. Ha tekintetbe vesszük, hogy e véres áldozatokat kívánó sportot nap-jainkban sokkal nemesebb sportnemek váltot-ták fel, csak örülnünk lehet, hogy kiküszö-böltetik a bikaviadal, mink tán a spanyolok civilizálódása leend következménye.

IRODALOM.

Táborszky és Parsch jóhírű zenemű-kereskedésében legújabbán a következő zenemű jelent meg: „Négy magyar suite” zong-orára átdolgozta Gobbi Henrik. Egy füzet ára 1 fl.

H I R D E T É S E K.

10225. sz. 1876. tkv. (9—3.1)

Árverési hirdetmény.

A n.-becskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a nagy-kikindai kincst. uradalom végrehajthatónak a nagy-kikindai kerület végrehajtást szenvedő ellen 105,000 ft. és járuléka iránti végrehajtási ügyében Vuchetich Vászánál a tarrasi halá-zati jog után fizetendő 133 frtnyi évi bérből valamint a tarrasi íltalmérségi jog bérlője Heumann Kobynál az éven-kint fizetni kötelezett 700 frtnyi haszonbérből 1875. évi ápril 1-től 1875. évi december végéig vagyis három év negyedre járó haszonbér, egy a tarrasi 149. sz. tjkönyv-ben foglalt 149. sz. a. vendéglőből álló és 3902 frtra be-csült ingatlan az 1877. évi február 26-ik napján mint első- és ápril 3-ik napján délelőtt 10 órakor, mint máso-dik határidőben, Tarras községében tartandó nyilván-ós árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kitett haszonbér ösz-szegek illetőleg becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött haszonbéri összegek illetőleg a birtok nem fog eladatni.

2-ször. Árverezni kívánók tartoznak a haszonbéri összegek és az ingatlan becsárának 10% vagyis 9 ft. 97/2 krt. illetőleg 52 ft. 50 krt. és 390 ft. 20 krt. kész-pénzben, vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

3-ször. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben, és pedig: az első részletet az árverés jog erőre emelkedé-sétől számított négy hét alatt, a második részletet ugyan-azon naptól számított három hónap alatt, a harmadik részletet ugyanazon naptól számított 6 hónap alatt min-den egyes vételári részlet után az árverés jogerőre emel-keése napjától számított 6% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál előre kieszközött utalvány alapján a nagy-becskereki m. kir. adó- mint bí-rói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe fog beszámíttatni.

4-ször. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjától tűzkár ellen biztosítani.

5-ször. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennél fogva a megvett inga-tlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-ször. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatal-ból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-ször. A mennyiben vevő az árverési feltételek bár-melyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az ér-dekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsáttatni- és csu-pán egy határidőnek kitűzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhívának azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetvénynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályá-nál nyújtsák be, különben azok a végrehajtás folyamat-át nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak uta-síttatni.

Végül felszólíttának azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen kir. törvényszék székhelyén, vagy annak köze-lében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesők végett helyben megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben Dr. Pejts György nagy-becskereki ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fog-nak képviseltetni.

A nagy-becskereki e. f. kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóságnál Nagy-Becskereken, 1876. évi november 4-ik napján tartott ülésében.

10226. sz. 1876. tkv. (8—3.1)

Árverési hirdetmény.

A n.-becskereki kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy a szőregi kir. kincst. uradalom végrehajthatónak Kohn Ignác és Kohn Fany végrehajtást szenvedők elleni 375 frtnyi tőke és já-ruléka iránti végrehajtási ügyében a tarrasi 303. számú tjkönyvben A. I. alatt (207—208.) részlet-számok alatt felvett házból álló és 500 ftra becsült ingatlan az 1877. évi február 27-ik napján mint első- és ápril 4-ik nap-ján délelőtt 10 órakor, mint második határidőben, Tarras községében tartandó nyilvánós árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatni.

Felölös szerkesztő: Balás Frigyes.

2-ször. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 50 frtot készpénzben, vagy óva-dékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

3-ször. Vevő köteles a vételárt három egyenlő rész-letben, és pedig: az első részletet az árverés jogerőre emelkedésétől számított tízennégy nap alatt, a második részletet ugyanazon naptól számított három hónap alatt, a harmadik részletet ugyanazon naptól számított hat hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokba-lépés napjától számított 6% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál előre kieszközött utal-vány alapján a nagy-becskereki m. kir. adó- mint bí-rói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az első részletbe fog beszámíttatni.

4-ször. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjától tűzkár ellen biztosítani.

5-ször. A vételár első harmadának letétele után vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennél fogva a megvett inga-tlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-ször. A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatal-ból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-ször. A mennyiben vevő az árverési feltételek bár-melyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az ér-dekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsáttatni- és csu-pán egy határidőnek kitűzése mellett az utóbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhívának azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogo-kat érvényesíthetni vélnék, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetvénynek a hivatalos lapban lett harmadik közzé-tétele napjától számított 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál nyújtsák be; különben azok a végrehajtás fo-lyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólíttának azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen kir. törvényszék székhelyén, vagy annak köze-lében laknak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltesők végett helyben megbízottak rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be; ellenkező esetben Popovits Axent nagy-becskereki ügyvéd, mint hi-vatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

A nagy-becskereki e. f. kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóságnál Nagy-Becskereken, 1876. évi novem-ber 4-ik napján tartott ülésében.

11273. sz. 1876. (7—3.1)

Árverési hirdetmény.

A nagy-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztálya részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Kropf Sándor tör.-becsei lakos mint vagyonbukott Rohonczy Ala-dár csödtömeg gondnokának kérvénye folytán Tarnoczky Gusztáv mint az árverési feltételeknek meg nem felett legtöbbet ígért vevő ellen az általa árverés útján megvett. A t.-becsei 1116. sz. tjkönyvben foglalt vagyonbukott Ro-honczy Aladárt kizárólag illető 1904-b/1., (1905., 1906-a/1.) 1083-a/1., 1087-b/1. és 1087-b/4. részlet-számok alatt fog-lalt nemesi birtokra, és a tör.-becsei 65. sz. tjkönyvben 83., 404/1., 590/1., 591., 941., 942., 943., 1064., 2022., 1077., 1088., 1903., 1907., 1910., 2019. és 2019/a. részl-számú ingatlanokból vagyonbukottat illető 1/60 részből 1/60 részre valamint a vagyonbukottat illető kisebb kir. haszonvételek 1/60 részből szinte 1/60 részre azon meg-említésével, hogy ezen nemesi birtokkal a török-becsei róm. kath. kegyurijog és teher 1/60-ad részben jár a visz-árverés elrendeléstől.

Ezen birtok és joguk kikiáltási ára a leltár szerinti 180,489 ft. 11 krnyi becsár képezi, továbbá

Ezen fenti birtok és joguknak ekkép törtéendő elárvereltetésére határidőül 1877. évi márczius 20-ik napjának délelőtti 10 órája T.-Becse községében tartandó ki-tűzetik azzal, hogy az érintett fekvőségek ez alkalommal becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezni kívánók kivéve a cs. kir. szab. által. oszt. földhitelezeteket, tartoznak a kikiáltási árnak 5%-át bánatpénz gyanánt az árverelő kiküldött kezéhez letenni, az ígért vételárt pedig három részletben és pedig har-madrészt, melyben a bánatpénz betudandó, az árverés jogerőre léptétől számított 15 nap alatt, 2 harmadát az árverésnek a csödtörvény által történt jóváhagyástól számított 3 hó múlva, az utolsó harmadrészt pedig szinte a jóváhagyástól számított 6 hó múlva ezen kir. törvényszék telekkönyvi hatóságnál lefizetni és pedig az utolsó két részlet után járó 6%-os kamatokkal együtt. A többi árverési feltételek a telekkönyvi hivatalban a hiva-

talos órákban, és az árverési határnapok alatt a kikül-döttnél megtekinthetők.

Egyszersmind pedig azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen telekkönyvi hatóság székhelyén vagy annak köze-lében laknak, felszólíttának, hogy a vételár felosztása alkalmával képviseltesők végett ezen hatóság székhelyén lakó megbízottat rendeljenek, s annak nevét és lakását az eladásig jelentsék be, mert ellenkező esetben a csöd-perügylet által képviseltetni fognak.

Az árverés foganatosításával Szalay Imre, kir. tör-vényszéki bíró bízott meg.

Kelt a n.-becskereki e. f. kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál, 1876. évi december 16-ik napján tartott ülésében.

296. sz. b. v. k. 1876. (5—2.2)

II. árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik: miszerint a nagy-becske-reki kir. törvényszék telekkönyvi osztályának 1876. évi május 24-én 4227 sz. a. kelt végzésével Csákován Márko részére a n.-becskereki 1403. számú tjkben Mosorinszki Ársza tulajdonul felvett 1550 ftra becsült ingatlanjegyre nevez elrendelt első árverés sikert nem eredményezett a második árverés 1877. évi január 30-ik napjára tüzetett ki.

Kelt N.-Becskereken, december 31-én 1876.

Marianovich János, kir. bír. végrehajtó.

419. sz. Pályázat. (4—3.2)

Mult évi május 29-én Hajdusicán tartott körjegyzői választás Torontálmegye tekintetes bizottsága által meg-semmisítetvén, s új választás elrendeltevén, a pályázat kiíratik.

Ezen hajdusicai körjegyzőséghez tartozik Hajdusicza és Györgyház községe, elsőből 550 ft. készpénz fizetés já-rulékkal.

Magámdolgozatok és utazási napidíjak a megerő-sített szabályrendeletek szerint.

Pályázni kívánók felhívának, hogy az 1871. évi XVIII. t. cz. értelme szerint felszerelt folyamodványaikat a folyó évi február 8-ig, mint a választás napjáig, alulirt szolgabírónál benyújtsák.

Megkivánatik a pályázóktól, hogy a fent idézett törvény életbe lépte óta a letett vizsgáról szóló okmányt bemutassák, továbbá, hogy a magyar, német és tót nyel-vekben jártasságukat beigazolják.

Bánlak, 1877. január 10-én.

Milutinovic Sándor, szolgabíró.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint február 11-én délelőtti 10 órakor fog a torontálmegyei takaré- és hitel-bank nagy termében az alapszabályok 81. és 104. §-ai ér-telmében azon a 1259., 1374., 1559., 1570., 1613., 1707., 1716., 1732., 1755., 1924., 1955., 2035., 2104., 2107., 2143., 2152., 2246., 2288., 2292., 2321., 2340., 2356., 2359., 2361., 2410., 2417., 2419., 2463., 2474., 2490., 2513., 2514., 2520., 2532., 2562., 2567., 2597., 2601., 2603., 2618., 2624., 2628., 2640., 2684., 2709. és 2713. számú már lejárt zálogvevő alatt az intézetnél elzalogosított tárgyak nyilvános elárverése megtartatni, melyekre nézve az illető zálogvevők birtokossai az árveréstől elállást a fent kitűzött határnapig alulírott igazgatóságnál ki nem eszköz-landik.

Venni szándékozók tehát már most oly megjegyzéssel hivatnak meg ezen árverésre, hogy az eladandó tárgyak iránt bővebb felvilágosítást nyujt az intézet könyvvivősége.

Nagy-Becskerek, 1877. évi január 23-án.

A torontálmegyei takaré- és hitelbank igazgatósága.

(10—2.1)

55. sz. Hirdetés. (11—3.1)

A bega-csatornai hajózó község ezennel ér-téttetik, hogy a nagyméltósági m. kir. közlekedési minisz-terium által elrendelt kis-kostélyi zsilip javítási munkák esz-közölhetése végett, a kis-kostélyi tápszilip f. é. február 15. márczius 1-ig egészen zárva lesz.

Temesvárott 1877. évi január 22-én.

A bega-csatornai kir. mérnöki hivatal.

Főmunkatárs: Dr. Szentkláray Jenő. Nyomatott a kiadó Pleiz Fer. Pál könyvnyomdájában Nagy-Becskereken.

Hato

berentki
A
Pestva

Az orszá-
napon, mely-
nagy államjog-
halálával, be-
akadémiában
Károly. Tót-
poézis ezen
szó- és érte-
alak labához
elhallgattatá-
jellemével,
dott aragajo-
szívűségével
szíveknek: ha-
ványa, a viá-
Nem ves-
mert a magy-
kívül január 2-
jává” szente-
mit vesztett
különösen mo-
tal számunka
szövetséges
nos válság e-
Mit tegy-
Üdvözült en-
mikor még
lyet az egész
össze? Mit
halál után,
királytól se-
— kézszerít-
Szegény
Nincs be-
sziv fájó
nyilvánítsa
az „araszny-
az ár, min-
Mit ad-
font a gyas-
halála napj-
Ennyit a
gyarorszá-
= Bepere-
ilyen? A „Jeg-
döntvényi hoz-
árva ugyanis be-
mint a községi a-
nának kiadatas-
raszalási kérelem-
szék az ügyben
ván, a semmit-
tette el: „Minck-
megelőzött egé-
felperesnek vissz-
a kereseti felzet-
becse község bír-
kérelemben ped-
A to-
A torok-
Már a hajd-
van az írva
néven. Mostan-
jén nyerte Br-
járszám alak-
számban fellep-
magára vont-
A gyermek-
torokgyik az
volt más, mi-
lony hazai m-
lónak vagy a
Átalánoss-
betegség. A
sonló gombac-
ben vannak fe-
rakodnak le-
hártýjára; de
külső részeit
szervek nyak-
Az egyik
bák rendkívül
ségüknel fog-
vették is fel-
vagy seb felül